

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ

**SPECIFIKA A PROBLÉMY LESNÍHO HOSPODAŘENÍ
V SOUVISLOSTI S MĚNÍCÍMI SE SPOLEČENSKÝMI
A PŘÍRODNÍMI POMĚRY VČETNĚ
PŘEDPOKLÁDANÉ KLIMATICKÉ ZMĚNY
A
PROBLEMATIKA POLYFUNKČNÍHO LESNÍHO
HOSPODÁŘSTVÍ S DŮRAZEM NA REKREAČNÍ
SLUŽBY**

**Doc. Ing. Roman Sloup, Ph.D. [ed.]
Ing. Miroslava Šodková [ed.]**

Sborník referátů ze seminářů s mezinárodní účastí

Seminář Ekonomické komise Odboru lesního hospodářství ČAZV

**PRAHA
2018**

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

FAKULTA LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ

**SPECIFIKA A PROBLÉMY LESNÍHO HOSPODAŘENÍ V
SOUVISLOSTI S MĚNÍCÍMI SE SPOLEČENSKÝMI A
PŘÍRODNÍMI POMĚRY VČETNĚ PŘEDPOKLÁDANÉ
KLIMATICKÉ ZMĚNY**

A

**PROBLEMATIKA POLYFUNKČNÍHO LESNÍHO
HOSPODÁŘSTVÍ S DŮRAZEM NA REKREAČNÍ
SLUŽBY**

Doc. Ing. Roman Sloup, Ph.D. [ed.]

Ing. Miroslava Šodková [ed.]

Sborník referátů ze semináře s mezinárodní účastí

Seminář Ekonomické komise Odboru lesního hospodářství ČAZV

Bzenec

11. 5. - 12. 5. 2017

Liberec

12. 10. - 13. 10. 2017

©Autoři

AUGUSTIN SADÍLEK
DAVID BŘEZINA
FILIP HAKL
JAN BUKÁČEK
JAN SKALOŠ
JAROSLAV GABZDIL
JIŘÍ BLIML
JIŘÍ MATĚJÍČEK
KAREL PULKRAB
MARIE MAŘÁKOVÁ
MARTIN WEBER
RADEK PLCH
ROMAN SLOUP
VLASTIMIL VALA

Editorské práce:

Doc Ing. Roman Sloup, Ph.D.
Ing. Miroslava Šodková

Vydala:

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta lesnická a dřevařská
Kamýcká 1076, 165 21 Praha 6 – Suchbát

ISBN 978-80-213-2826-6

Obsah

Bedřich Bechtel – přemožitel „vátých písků“ Moravské Sahary.	2
<i>JAROSLAV GABZDIL</i>	
Komparace potenciální ekonomické efektivity a uhlíkové efektivity obhospodařování lesních porostů České republiky	12
<i>KAREL PULKRAB- ROMAN SLOUP- JAN BUKÁČEK- RADEK PLCH</i>	
Ekonomická analýza implementace Evropské úmluvy o krajině (případová studie).....	17
<i>KAREL PULKRAB - ROMAN SLOUP - MARTIN WEBER - JAN SKALOŠ</i>	
Příspěvek k historii rekreačního využívání lesů v ostravské průmyslové aglomeraci	26
<i>JAROSLAV GABZDIL</i>	
Problematika uplatnění náhrady újmy za zničení lesních porostů chroustem maďalovým na LS Strážnice.....	31
<i>MARIE MAŘÁKOVÁ</i>	
Poznatky z tržního uplatnění lesnických rekreačních služeb v zahraničí.....	36
<i>JIRÍ MATĚJČEK</i>	
Parametrizace smluvního vztahu podpory a využívání rekreačních účinků lesa a stanovení hodnoty	52
<i>DALIBOR ŠAFAŘÍK</i>	
Problematika určování obvyklé ceny a tržní hodnoty lesa	59
<i>VLASTIMIL VALA - DAVID BŘEZINA - AUGUSTIN SADÍLEK -</i>	
Vliv rekreace a sportu na hospodaření v lesích v majetku města Liberce.....	70
<i>JIRÍ BLIML</i>	
Lesy České republiky, s. p.; Lesní správa Strážnice	78
<i>KAREL ONDRÁČEK</i>	

Problematika určování obvyklé ceny a tržní hodnoty lesa

**VLASTIMIL VALA¹⁾ - DAVID BŘEZINA¹⁾ - AUGUSTIN SADÍLEK²⁾ -
FILIP HAKL³⁾**

¹⁾ Mendelova univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky, Zemědělská 3, CZ - 613 00 Brno

²⁾ Vysoké učení technické v Brně, Ústav soudního inženýrství, Purkyňova 464/118, CZ - 612 00 Brno

³⁾ Oddělení tvorby cen a verifikace, Státní pozemkový úřad, Husinecká 1024/11a, CZ - 130 00 Praha

Úvod

Ve znalecké praxi se lze velmi často setkat s nesprávným určováním obvyklé ceny majetku. Především je zaměňována obvyklá cena s tržní hodnotou, ačkoliv jde o rozdílné kategorie cen. Lze se setkat i se záměnou obvyklé ceny s cenou určenou podle oceňovacího předpisu (cenou zjištěnou).

Při oceňování lesa se do složitosti určování obvyklé ceny ve srovnání s jiným majetku promítají specifika lesa jako majetku zvláštního druhu. Prolínání obvyklé ceny, tržní hodnoty a ceny zjištěné při oceňování lesa je zcela běžným jevem. V příspěvku analyzujeme tento jev z dostupné literatury a znaleckých postupů. Cílem je najít srozumitelnou hranici pro rozlišení obvyklé ceny a tržní hodnoty lesa a metod jejich určování. Příspěvek předkládáme i přesto, že problém prolínání obvyklé ceny, tržní hodnoty a ceny zjištěné by měl vyřešit nový zákon o oceňování majetku. Jeho přijetí je ale stále oddalováno. Článek může být oporou znalcům pro orientaci v této složité legislativní a terminologické situaci.

Metodika

Základním metodickým postupem je analýza různých definic cen v současné legislativě, analýza terminologie a konkrétních znaleckých postupů při určování obvyklé ceny lesa a tržní hodnoty lesa.

Definice, legislativa, terminologie

Cena

Pojem cena je používán pro požadovanou, nabízenou nebo skutečně zaplacenou částku za zboží nebo službu (věc nemovitou). Může nebo nemusí mít vztah k hodnotě, kterou věci přisuzují jiné osoby (BRADÁČ 2016).

Hodnota

Hodnota není skutečně zaplacenou, požadovanou nebo nabízenou cenou. Je to ekonomická kategorie, vyjadřující peněžní vztah mezi věcí nemovitou, které lze koupit na straně jedné a kupujícími a prodávajícím na straně druhé. Při určení hodnoty se jedná o odhad. Hodnota vyjadřuje užitek, prospěch vlastníka věci nemovité k datu, k němuž se odhad hodnoty provádí. Existuje řada hodnot podle toho, jak jsou definovány, jaké vlastnosti věci vyjadřují (např. věcná hodnota, tržní hodnota, výnosová hodnota apod.), přitom každá z nich může být vyjádřena zcela jiným číslem. Při oceňování je proto vždy třeba přesně definovat, jaká hodnota je zjišťována (BRADÁČ 2016).

Tři přístupy (principy, způsoby) k určování hodnoty a ceny

Obecně je znaleckou teorií a praxí v různých modifikacích aplikován model tří přístupů (principů, způsobů) při určování hodnoty a ceny. Následně jsme základní oceňovací obecný model ZAZVONILA (2012) přizpůsobili pro účely oceňování lesa:

Nákladový přístup

Hledaná hodnota je indikována (naznačena) náklady vynaloženými na nákup lesního pozemku a jeho zhodnocení zalesněním pozemku a pěstováním vzniklého lesa, pěstováním lesa při nákupu lesního pozemku s lesními porosty se zohledněním jejich stavu. Výsledkem je nákladová (věcná, substanční) hodnota lesních pozemků a porostů, lesa, případně lesního majetku.

Porovnávací přístup

Hledaná hodnota je indikována (naznačena) cenami obdobných lesů, lesních majetků, lesních pozemků a porostů dosahovanými na současném trhu.

Výnosový přístup

Hledaná hodnota je indikována (naznačena) prospěchem (užitkem), který z vlastnictví lesa, lesního majetku, lesních pozemků a porostů vyplývá. Výnosovou hodnotou lesa

rozumíme zjednodušeně řečeno jistinu, kterou je nutno při stanovené úrokové sazbě (úrokové míře) uložit, aby úroky z této jistiny byly stejné jako čistý výnos z lesa.

Tab. 2: Oceňovací přístupy

Oceňovací přístupy		
Nákladový	Porovnávací	Výnosový
Hodnota lesa je indikována		
Náklady vynaloženými na nákup lesního pozemku náklady na zalesnění a pěstování lesa	Cenami obdobných lesů dosahovaných na aktuálním trhu	Prospěchem (užitkem) který z vlastnictví lesa vyplývá
Které úkoly je třeba řešit		
Kalkulovat náklady Kulturní náklady Ostatní náklady	Hledat vhodné referenční cenové vzorky Adjustovat vzorky Provádět korekce vzorků dle logiky horší lepší oproti oceňovanému lesu Statistické zpracování	Konkretizovat budoucí prospěch v podobě výnosů a nákladů, transformovat prospěch k současnosti Kvalitativní analýza a kvantifikace Úroková míra v lesnictví
Výsledek		
Nákladová hodnota	Porovnávací hodnota	Výnosová hodnota
	Obvyklá cena podle § 2 ZOM. Pouze porovnáním již realizovaných prodejů	
Odhad finální tržní hodnoty lesa (lesního pozemku s lesním Reconciliace indikovaných hodnot lesa (lesního pozemku a lesního porostu)		
Tržní hodnota		

Výše uvedené tři oceňovací přístupy jsou bezesporu klíčovými způsoby hledání nákladové porovnávací a výnosové hodnoty:

- Oceňovacím předpisem, který závazně stanoví algoritmus určení ceny, ale také k tomu má určeny konkrétní sazby jednotkových oceňovacích sazeb. Oceňovací předpis také uvádí, jak se oceňuje lesní pozemek (výnosovým a porovnávacím způsobem) a lesní porost (nákladovým a výnosovým způsobem). Výsledkem ocenění je cena určená oceňovacím předpisem, dnes tzv. cena zjištěná, jejíž definici níže uvádíme.
- Tržním oceňováním, které využívá nákladový, porovnávací a výnosový přístup, konkrétní sazby jednotkových cen nákladů výnosů a realizovaných prodejů se hledá na trhu, pracuje se s konkrétními tržními daty. Výsledkem je buď tržní hodnota lesa jako výslednice nákladové, porovnávací a výnosové hodnoty, případně také obvyklá cena (definice níže), která je výsledkem porovnávací hodnoty, kdy pro porovnání byly použity referenční vzorky cen, cen již realizovaných prodejů obdobných lesů.

Cena zjištěná

Pro přesně specifikované účely, především pro účely daňové, zjištění základu daně existuje tzv. oceňovací předpis:

Zákon č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku (ZOM) a prováděcí vyhláška č. 441/2013 Sb. (OV) v aktuálním znění. Podle §2 odst. 2 ZOM je cena určená podle tohoto zákona jinak než obvyklá cena nebo mimořádná cena, je cena zjištěná. Cena oceňované věci je přiřazena v OV stanoveným postupem podle konkrétních cen přiřazených stavbám, jednotkám, pozemkům, věcem.

Cena zjištěná je termín uváděný v ZOM.

Historicky se používalo termínu cena: podle cenového předpisu, podle vyhlášky, úřední, administrativní. Proto se setkat s označováním a ztotožněním:

Cena zjištěná = podle cenového předpisu = vyhlášková = administrativní = úřední

Obvyklá cena

Obvyklá cena je v českém právním řádu definovaná vícekrát. Z hlediska oceňování lesa jako majetku, případně lesních porostů a lesních pozemků je diskutovaným a problematickým úkonem určování obvyklé ceny splňující definici obvyklé ceny podle § 2 odst. 1 ZOM:

„Obvyklou cenou se pro účely tohoto zákona rozumí cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku nebo při poskytování stejné nebo obdobné služby v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění. Přitom

se zvažují všechny okolnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobních poměrů prodávajícího nebo kupujícího ani vliv zvláštní obliby. Mimořádnými okolnostmi trhu se rozumějí například stav tísně prodávajícího nebo kupujícího, důsledky přírodních či jiných kalamit. Osobními poměry se rozumějí zejména vztahy majetkové, rodinné nebo jiné osobní vztahy mezi prodávajícím a kupujícím. Zvláštní oblibou se rozumí zvláštní hodnota přikládaná majetku nebo službě vyplývající z osobního vztahu k nim. Obvyklá cena vyjadřuje hodnotu věci a určí se porovnáním.“

Tab. 1: Přehledný rámec systému cen v České republice podle cenového práva k roku 2015 (BRADÁČ 2016)

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník	Cena obvyklá (§ 492/1)	Hodnota věci vyjádřená v penězích	
	Cena mimořádná (§ 492/2)	Hodnota s přihlédnutím ke zvláštním poměrům nebo ke zvláštní oblibě vyvolané náhodnými vlastnostmi věci	
Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách	Ceny sjednané (smluvní) - § 2 odst. 1 písm. a)	volné	Cena obvyklá (§ 2 odst. 6)
		regulované	-úředně (§5)
		seznam regulovaných	-věcně (§6)
		cen se zveřejňuje v cenovém věstníku	- časově (§ 8, zrušeno)
	Ceny určené podle zvláštního předpisu - § 2 odst. 1 písm. b)	Zákon č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku (ZOM) Prováděcí oceňovací vyhláška č. 441/2013 Sb. (OV)	-cen. moratoriem (§ 9)
			Obvyklá cena (§ 2 odst. 1 ZOM)
			Cena mimořádná (§ 2 odst. 2 ZOM)
			Cena zjištěná (§ 2 odst. 3 ZOM)

Tržní hodnota

Tržní hodnota není v českém právním řádu definována. Používá se definice převzatá z definic podle Mezinárodních oceňovacích standardů (ISV), Evropských oceňovacích standardů (EVS) a profesionálních standardů (RICS) :

„Tržní hodnota je odhadnutá částka, za kterou by bylo možné k datu ocenění posuzovaný majetek směnít mezi ochotným kupujícím a ochotným prodávajícím v nezávislé transakci a po uskutečnění náležitého marketingu, přičemž každá ze stran jedná informovaně, obezřetně a bez donucení.“.

Tržní hodnota a obvyklá cena

Takto definovaná tržní hodnota bývá někdy vnímána i jako cena obvyklá, jak je definována v § 2 odst. 1. ZOM. ZAZVONIL (2012) uvádí: Současná česká legislativa pojem tržní hodnota nezná, někteří odborníci však tvrdí, že v ČR je jejím synonymem obvyklá cena, jejíž definice je uvedena v ZOM.

Obvyklá cena a tržní hodnota jsou ale dle MF ČR považovány za rozdílné kategorie hodnoty.

Komentář MF ČR uvádí:

Cena obvyklá: Viz ustanovení § 2 odst. 1 ZOM. Statistické vyhodnocení již realizovaných prodejů.

Tržní hodnota: Je často zaměňována za obvyklou cenu. Rozdíl oproti obvyklé ceně je v odhadu realizovatelné ceny na trhu za nabízený majetek (odhad do budoucnosti). Tržní hodnotu lze spočítat na rozdíl od obvyklé ceny vyhodnocením věcné hodnoty (nákladové ocenění), výnosové hodnoty a ceny určené porovnáním s cenami obvyklých věcí (nemovitostí).

ČKOM (Česká komora odhadců majetku) ve svých metodikách uvádí:

Tržní hodnota podle definice ISV, EVS, RICS a cena obvyklá dle § 2 zákona ZOM jsou dvě rozdílné kategorie hodnoty.

Rozlišení cen lesa z hlediska analýzy trhu

Analýza trhu je jedním ze základních podkladů při určení tržní hodnoty, případně obvyklé ceny lesa. Při analýze trhu se hledají především referenční vzorky pro porovnání. Je možné se setkat s různými názvy cen, jejichž terminologie není ustálena. Při analýze trhu jsou rozlišovány tyto ceny:

Nabídková cena lesa

Cena nabízená prodávajícím, za kterou je ochoten les prodat. Proávající může být zastoupen realitními kanceláři. Je to představa prodávajících o ceně.

Tyto ceny vyjadřují tržní situaci na straně nabídky věcí nemovitých. Ve smyslu komentáře MF ČR k ceně obvyklé se tyto ceny pro určení ceny obvyklé nepoužívají.

Poptávková cena lesa

Cena, za kterou jsou kupující ochotni les koupit. Kupující může být zastoupen realitními kanceláři. Je to představa kupujících o ceně.

Tyto ceny vyjadřují tržní situaci na straně poptávky po věcech nemovitých. Ve smyslu komentáře MF ČR k ceně obvyklé se tyto ceny pro určení ceny obvyklé nepoužívají.

Realizovaná cena lesa

Skutečně realizovaná částka při prodeji. Většinou je to cena sjednaná mezi dvěma nezávislými subjekty na volném trhu uvedená v kupní smlouvě, případně na prodejním dokladu o zaplacení.

Představa prodávajícího a kupujícího o ceně se projevila sjednáním a realizací prodeje a koupě.

Podle komentáře MF ČR k ceně obvyklé se cena obvyklá určuje porovnáním s již realizovanými historickými cenami, do kterých se však nemohou promítnout zvláštní vlivy.

Obvyklá cena vyjadřuje hodnotu věci a určí se porovnáním

Porovnávací metoda

Porovnávací hodnota lesa se určuje porovnáním s cenami lesů podobných, které byly dosaženy při jejich prodeji porovnání s porovnatelnými cenovými vzorky, které mohou reprezentovat oceňovaný les. V zásadě lze použít přímé a nepřímé porovnání.

Přímé porovnání

Metoda přímého porovnání určuje porovnávací hodnotu lesa přímým porovnáním s porovnatelnými cenovými vzorky konkrétních realizovaných prodejů lesa se známou cenou. Odlišnost cenových vzorků od lesa oceňovaného se vyjadřuje koeficienty odlišnosti vzájemným porovnáním na principu horší a lepší.

Nepřímé porovnání

Metoda nepřímého porovnání určuje porovnávací hodnotu porovnáním s cenovým referenčním vzorkem, který reprezentuje (zastupuje) výběrový soubor vzorků se známou cenou a vlastnostmi, charakteristikami souboru vzorků.

Výsledky a diskuze

Pokud je zadavatelem znaleckého úkonu požadováno určení obvyklé ceny lesa podle § 2 odst. 1 ZOM je nutné cenu určit porovnáním s využitím referenčních vzorků realizovaných prodejů lesa. V současnosti, kdy ČUZK umožňuje přístup k cenovým údajům včetně možnosti získat příslušnou kupní smlouvu, se již nelze odvolávat na obtížné získávání cen z kupních smluv. Nabídkové ceny jsou nepřijatelné, to je uvedeno v důvodové zprávě k ZOM a v komentáři MF ČR k obvyklé ceně. Námi popisovanými problémy jsou rozsáhle analyzovány ZAZVONILEM (2012), který se detailně zabývá tržním oceňováním. KALABIS (2011) se zabývá koexistencí dvou oceňovacích systémů v ČR (administrativní a tržní). POLÁK (2011) v kontextu oceňování majetku státu uvádí: „Problematická cena obvyklá by se měla nahradit tržní hodnotou. ZÁDRAPA (2002) řeší možnosti tržního tržní ocenění lesů, které dále rozšiřuje a celou problematiku komplexně řeší včetně návrhu standardu tržního ocenění lesa (ZÁDRAPA 2017).

Závěr

Prolínání obvyklé ceny, tržní hodnoty a zjištěné ceny se ve znalecké praxi bezesporu stává. Cílem tohoto příspěvku bylo vnést pořádek do poněkud chaotické legislativy, kdy pro obvyklou cenu existují různé definice v různých právních normách. Naopak tržní hodnota není v českém právním řádu definována. V článku jsme objasnili koexistenci oceňování podle oceňovacího předpisu, které je určeno prioritně pro daňové účely a tržního ocenění, jehož výsledkem je zpravidla odhad tržní hodnoty pro účely trhu pro akceptaci ceny mezi kupujícím a prodávajícím. Obvyklá cena definovaná v § 2 odst. 1 ZOM je tržní porovnávací hodnotou. Může být určena pouze porovnáním, jako referenční vzorky pro porovnání lze použít výhradně realizované prodeje se známou cenou. Co dělat, když pro určení obvyklé ceny nejsou cenově relevantní vzorky? S tímto je nutné se vypořádat, navrhnout jinou hodnotu - například tržní hodnotu, která se již určuje vedle

porovnávacího přístupu také nákladovým a výnosovým přístupem. Tato skutečnost se však musí promítnout do výroku o ceně a jednoznačně uvést, že nebyla určena obvyklá cena ale tržní hodnota. Pokud nelze určit ani tržní hodnotu - zbývá poslední řešení, určit cenu zjištěnou a toto jednoznačně ve výroku uvést, riziko neakceptace trhem je ovšem v těchto případech vysoké.

Poděkování

Příspěvek byl zpracován na základě řešení projektu NAZV č. QJ1530032 „Aktuální a strategické možnosti trvale udržitelného poskytování funkcí lesa a služeb polyfunkčního lesního hospodářství veřejnosti z hlediska sociálně-ekonomického, politického a právního v České republice“.

Literatura

BRADÁČ A. 2016. Teorie a praxe oceňování nemovitých věcí. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o.: 790 s. ISBN: 978-80-7204-930-1.

DUŠEK D. 2015. Základy oceňování nemovitých věcí. Praha, Oeconomica: 156 s. ISBN: 978-80-245-2110-7.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA K ZÁKONU Č. 151/1997 SB. o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku). In: *ASPI* [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [cit 2017-11-30]. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/eknih/1996ps/tisky/t004800b.htm>

POLÁK P. 2011. Oceňování majetku státu, S majetkem státu se musí řádně hospodařit, XVII/3-4: 57-60.

KOMENTÁŘ MINISTERSTVA FINANCÍ ČR - Komentář k určování obvyklé ceny. Ministerstvo financí ČR [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, © 2014 [cit 2017-11-30]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ocenovani-majetku/komentare/komentar-k-urcovani-obvykle-ceny-oceneni-19349>

KALABIS P. 2011. Studie koexistence dvou oceňovacích systémů v ČR (administrativní a tržní), XVII/1: 33-42.

POSTUPY PŘI OCEŇOVÁNÍ MAJETKU STÁTU (cenová metodika, vydaná podle příslušných ustanovení Příkazu GR č. 7/2014 - „postupy při určování a sjednávání cen“). Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových [online]. Praha: Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, © 2017 [cit 2018-01-02]. Dostupné z: <https://www.uzsvm.cz/poskytnute-informace-307-0-85/201728-zadost-o-poskytnuti-metodiky-pri-pronajimani-pozemku-125543/>

VYHLÁŠKA Č. 441/2013 SB., k provedení zákona o oceňování majetku (oceňovací vyhláška), ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [cit 2017-11-30]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-441>

ZÁDRAPA R. 2012. Možnosti tržního oceňování lesních majetků, VIII/3: 33-38.

ZÁDRAPA R. 2017. Tržního oceňování lesa 2017. Seminář.

ZAZVONIL Z. 2012. Odhad hodnoty nemovitostí. Praha, Ekopress: 454 s. ISBN: 978-80-86929-88-0.

ZAZVONIL Z. 2015. Oceňování nemovitostí: výnosový přístup: textová část - cvičení. Praha, Oeconomica: 52 s. ISBN: 978-80-245-1525-0.

ZÁKON Č. 89/2012 SB., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [cit 2017-11-30]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

ZÁKON Č. 151/1997 SB., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [cit 2017-11-30]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-151>

Název	Specifika a problémy lesního hospodaření v souvislosti s měnícími se společenskými a přírodními poměry včetně předpokládané klimatické změny a problematika polyfunkčního lesního hospodářství s důrazem na rekreační služby
Editoři	Doc. Ing. Roman Sloup, Ph.D., Ing. Miroslava Šodková
Vydavatel	Česká zemědělská univerzita v Praze
Určeno pro	účastníky semináře Specifika a problémy lesního hospodaření v souvislosti s měnícími se společenskými a přírodními poměry včetně předpokládané klimatické změny a problematika polyfunkčního lesního hospodářství s důrazem na rekreační služby
Tisk	Reprografické studio PEF ČZU v Praze
Náklad	50 výtisků
Počet stran	94
Vydání	první
Rok vydání	2018
ISBN	978-80-213-2826-6